

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ТЕХНОЛОГІЧНОГО РЕСУРСУ УКРАЇНИ В ГЛОБАЛЬНІЙ ЕКОНОМІЦІ

Технологічний ресурс у сучасному світі є базою для розвитку глобальної економіки. Інновації є ключовою складовою конкурентоспроможності підприємств та країн. На всесвітньому економічному форумі в Давосі вже кілька років поспіль обговорюють наслідки четвертої промислової революції, яка пов'язана із впровадженням таких технологій, які передбачають найменше втручання людини у процес та максимальну автоматизацію виробництва.

Однак, український бізнес недостатньо використовує нові технології. Останнім часом в Україні кількість дослідників у галузі технічних наук знизилася у 3,5 разів, а частка інноваційно-активних промислових підприємств—у п'ять разів. Як наслідок, за рівнем технологічності українська промисловість на третину відстає від показників ЄС, за часткою високотехнологічної продукції в експорті—у 4-8 разів, за енергоефективністю—у 10 разів. Українському експорту характерно переважання частки низькотехнологічної продукції, а саме галузей третього і четвертого технологічного укладів: чорна металургія, автомобілебудування, літакобудування, хімічна промисловість.

У глобальному рейтингу інноваційності у 2017 році Україна посіла 50 місце, а у рейтингу глобальної конкурентоспроможності—85 місце із 138. Причиною відсутності активного впровадження інновацій в Україні є макроекономічні умови ведення бізнесу, відсутність чіткої державної стратегії та низький рівень витрат на науку. У 2016 році на науку і дослідження в Україні витратили рекордно низьку суму—0,3% ВВП. Тим часом, світові витрати на науково-дослідницьку діяльність збільшились у західних країнах удвічі, у Південній Азії—у 4,4 разів, що майже вдвічі перевищує темпи зростання світового ВВП. Отже, нові індустріальні країни, такі як Китай, Індія, Сінгапур та ін., мають вищі темпи розвитку, ніж розвинені країни Заходу. При цьому більша частина витрат на науково-дослідницьку діяльність у цих країнах—це кошти бізнесу, а не держави.

Міжнародна дослідницька компанія Gartner називає такі ключові технології для розвитку технологічного ресурсу: машинне навчання і штучний інтелект, "розумні" додатки, віртуальна реальність, цифрові двійники об'єктів, платформи цифрових технологій. Україна має дуже

низький рівень ВВП, і внаслідок цього дефіцитні витрати на сферу інформаційних технологій—32 долари на душу населення при населенні 42 мільйони громадян. У Польщі, де 38 мільйонів жителів, витрати на ІТ на душу населення становлять 278 доларів, що в 8,6 разів більше, ніж у нашій країні. В Україні є багато кваліфікованих ІТ-фахівців, які здатні створювати якісні продукти, потрібно лише створити привабливе бізнес-середовище, щоб заохотити їх створювати ці продукти в Україні, а не за кордоном.

Таким чином, інновації є також важливим фактором припливу чи відпливу людського ресурсу у компанії чи країні, оскільки більша частина молоді бажає працювати на підприємствах по виробництву високотехнологічної продукції або емігрувати до країн, де промисловість більше розвинена, ніж в Україні.

Отже, для розвитку технологічного ресурсу в Україні та процвітання економіки і виходу країни на світовий ринок необхідно:

забезпечити належні макроекономічні умови ведення бізнесу та створити відповідну законодавчу базу;

- створити стратегію інноваційного розвитку на державному рівні;

- збільшити витрати на науково-дослідницьку діяльність;

- заохочувати підприємців впроваджувати інновації (наприклад, надавати пільгові знижки або «канікули» тим підприємствам, які активно займаються науково-дослідницькою діяльністю і виготовляють високотехнологічну продукцію);

- заохочувати молодь вивчати технічні спеціальності та займатися науковою діяльністю у сфері технічних наук.